

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการผลิตและการจำหน่ายของเกษตรกรในจังหวัด เชียงใหม่ และเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาวิธีการผลิต ต้นทุนการผลิต ผลตอบแทนและการจำหน่ายของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย 2) เพื่อศึกษา ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและการจำหน่ายของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย

กลุ่มประชากรผู้ปลูกองุ่นที่ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้คือกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกองุ่นทั้งหมด ในจังหวัดเชียงใหม่และเชียงรายจำนวนทั้งหมด 35 ราย โดยใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะพื้นฐานทั่วไป

ผู้ปลูกองุ่นที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชายโดยมีอายุต่ำกว่า 35 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาที่ ก่อนข้างดี คือในปริมาณของเกษตรกรทั้งหมดจะมีการศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีมากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 28.57 และรวมทั้งระดับชั้นที่สูงกว่ามัธยมปลายขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 57.14 จำนวนสมาชิก ในครอบครัวเฉลี่ย 3.89 คน จำนวนแรงงานที่ทำการปลูกองุ่นอยู่ที่ 2 คน แหล่งความรู้ในการปลูก องุ่นมาจากการเรียนรู้เองการ ได้รับข่าวสารการผลิตองุ่นมาจากเอกสารและตำราต่างๆ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต

ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปลูกองุ่น เฉลี่ย 2.66 ปี โดยมี พื้นที่ปลูกเฉลี่ย 4.43 ไร่ โดยจะเลือกปลูกในเดือนมีนาคมคิดเป็นร้อยละ 48.57 เดือนที่ปลูกรองลง ไปอีกคือเดือนเมษายนคิดเป็นร้อยละ 22.86 แหล่งที่มาของกิ่งพันธุ์ส่วนใหญ่จะซื้อมาจากเกษตรกร ที่ปลูกองุ่นอยู่ก่อนแล้ว พันธุ์ที่ใช้ในการปลูกคือพันธุ์ไวท์มะละกา ระยะปลูกนิยมปลูกระยะ 1.5x3 เมตร เกษตรกรนิยมพดดินก่อนปลูกเฉลี่ย 21.14 วัน โดยมีการใส่ปุ๋ยคอกรองพื้น ส่วนใหญ่ไม่ นิยมใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์รองพื้น สำหรับการบำรุงรักษาดินองุ่นจะใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ตลอดทุกระยะ การกำจัดวัชพืช 5 ครั้งต่อปี โดยใช้วิธีการตัดร้อยละ 74.28 การพ่นยาฆ่าแมลงและปราบศัตรูพืช เฉลี่ย 5.11 ครั้ง/เดือน การตัดแต่งกิ่งองุ่นเพื่อให้ออกดอกนิยมในเดือนกันยายนและเดือนมีนาคม

คิดเป็นร้อยละ 51.43 การฉีดพ่นสารเคมีเพื่อเปิดตลาดอกคิดเป็นร้อยละ 82.86 การให้น้ำเกษตรกรนิยมให้แบบพ่นฝอย แหล่งเงินทุนส่วนมากจะใช้ทุนของตัวเอง ในการปลูกหน่วยงานที่เข้ามาแนะนำและช่วยเหลือไม่ว่าทั้งรัฐและเอกชนยังไม่มี ต้นทุนในการผลิตต่อไร่เฉลี่ย 59,885.71 บาท ต้นทุนในการผลิตต่อมีคต่อไร่ เฉลี่ย 16,900 บาท

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการจำหน่ายองุ่น

ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้ปลูกองุ่นส่วนมากมีการจำหน่ายเองคิดเป็นร้อยละ 60.00 สถานที่จำหน่ายองุ่นคือในตัวเมือง คิดเป็นร้อยละ 88.57 การกำหนดราคาใช้เกณฑ์ทางการตลาด ช่วงในเดือนที่องุ่นมีราคาสูงคือเดือนมกราคม คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาคือเดือนธันวาคมคิดเป็นร้อยละ 37.14 และในเดือนที่มีราคาต่ำสุดคือเดือนกรกฎาคมคิดเป็นร้อยละ 68.57 รองลงมาคือเดือนสิงหาคมคิดเป็นร้อยละ 20.00 การจำหน่ายองุ่นของเกษตรกรส่วนมากจะจำหน่ายเฉพาะผลผลิต คิดเป็นร้อยละ 82.86 พ่อค้าที่มารับซื้อส่วนมากเป็นพ่อค้าจากในตัวเมือง จำนวนพ่อค้าที่มาซื้อมากที่สุด 2 ราย เหตุผลในการจำหน่ายให้กับพ่อค้าคือจะให้ราคาสูง ในการบรรจุหีบห่อจะบรรจุในตะกร้าพลาสติก การรับเงินเกษตรกรจะรับเงินทั้งหมดวันต่อวัน แหล่งข่าวสารด้านราคาขององุ่นส่วนมากเกษตรกรจะได้จากพ่อค้าที่ทำการซื้อขายกัน คิดเป็นร้อยละ ถึง 71.43

4. ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตองุ่นต่อมีคต่อไร่

จากการศึกษาพบว่า ต้นทุนในการผลิตองุ่นต่อมีคต่อ 1 ไร่ มีต้นทุนการผลิตทั้งหมดเท่ากับ 16,900.00 เมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของต้นทุนการผลิตทั้งหมด จะพบว่าต้นทุนส่วนใหญ่จะเป็นค่าแรงงานเท่ากับ 7,098.37 ค่ายาปราบศัตรูพืช 5,915.17 ค่าปุ๋ย 2,534.19 บาท

ด้านผลตอบแทนในการปลูกองุ่น ผลผลิตองุ่นมี 2 รูปแบบ คือ การขายกิ่งพันธุ์ การขายผลผลิต(ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะการขายผลผลิตเท่านั้น) จากการพิจารณาพบว่าเกษตรกรได้รับผลผลิตเฉลี่ยเท่ากับ 2,032.86 กิโลกรัม/มีค/ไร่ ราคาที่จำหน่ายได้เฉลี่ยเท่ากับ 51.48 บาท/กิโลกรัม เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายองุ่นได้เฉลี่ยเท่ากับ 104,651.63 บาท/มีค/ไร่ และมีกำไรเหนือต้นทุนเท่ากับ 87,751.63 บาท/มีค/ไร่

5. ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการผลิต

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกองุ่น มีปัญหาและอุปสรรคค่อนข้างมากเกี่ยวกับเรื่องโรคและแมลงที่รบกวนในขั้นตอนของการดูแลรักษาในทุกช่วงของการปลูก ซึ่งทำให้เกษตรกรต้องมีค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น และมีผลต่อปริมาณการผลิตคิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.54 ไร่พืชที่มีปัญหาการรบกวน

ได้แก่หญ้าต่างๆที่ขึ้นในแปลงปลูกของงุ่นซึ่งสืบเนื่องมาจากการใช้ปุ๋ยที่ค่อนข้างมากจึงทำให้ วัชพืชเหล่านี้เจริญงอกงามได้ดีก่อปัญหาในการปลูกงุ่นซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย 1.86 และหน่วยงานทางวิชาการที่เข้ามาช่วยเหลือตลอดจนให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในการผลิตงุ่นนับว่ามีน้อยมากคิดเป็นค่าเฉลี่ย 1.86 เงินทุนที่ใช้ในการปลูกงุ่น อาศัยเงินทุนส่วนตัวค่าเฉลี่ย 0.71

6. ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านการจำหน่าย

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้ปลูกงุ่นมีปัญหาและอุปสรรคด้านการจำหน่ายค่อนข้างมากเกี่ยวกับเรื่องข่าวสารเรื่องราคาของงุ่น ส่วนมากจะได้รับข่าวสารจากทางพ่อค้าเป็นส่วนใหญ่ ส่วนทางอื่น ๆ นับว่ามีน้อยมากจึงไม่รู้จักความเคลื่อนไหวในเรื่องของราคาตลอดจนถึงการเปรียบเทียบราคาทำให้เกิดการเสียเปรียบพ่อค้าเฉลี่ยคิดเป็นค่าเฉลี่ย 1.29 ราคาผลผลิตตกต่ำ(เฉลี่ย0.66) คุณภาพของผลผลิต (เฉลี่ย0.60) การขนส่ง (เฉลี่ย0.57) การบรรจุหีบห่อ (เฉลี่ย0.51) ราคาไม่แน่นอน (เฉลี่ย0.46) ถูกพ่อค้าเอาเปรียบ (เฉลี่ย0.37) พ่อค้าในท้องถิ่นมีน้อย (เฉลี่ย0.29)

อภิปรายผล

1. ด้านการผลิต

ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีปัญหายุ่งยากในด้าน โรคและแมลงรบกวนทำให้เกิดความเสียหายแก่การปลูกงุ่นซึ่งจะเกี่ยวเนื่องไปถึงทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ซึ่งหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจและแก้ไข โดยพยายามให้มีการอบรมเรื่องเทคโนโลยีต่างๆ ในขบวนการผลิตให้ครบวงจร เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่ที่ปลูกงุ่นกันในปัจจุบันมีประสบการณ์ปลูกเฉลี่ยอยู่ที่ 2-3 ปี เท่านั้น จะ ได้เป็นการสนับสนุนในอาชีพให้ขยายเพิ่มต่อไป

2. ด้านการจำหน่าย

จากผลการศึกษาพบว่าลักษณะการขายเกษตรกรจะขายเฉพาะผลผลิต และมีการจำหน่ายเองเป็นส่วนใหญ่ สิ่งที่เกษตรกรผู้ปลูกงุ่นต้องการมากที่สุดก็คือ เรื่องของข่าวสารด้านการตลาดด้านราคาของงุ่นเนื่องจากเกษตรกรผู้ปลูกงุ่นจะต้องอาศัยการแจ้งราคาของงุ่นจากทางพ่อค้าเท่านั้น

3. ด้านต้นทุนการผลิตและผลตอบแทน

จากผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรมีต้นทุนที่สูงในเรื่องของค่าแรงงาน เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายขอลงเกษตรกรควรมีการวางแผน การใช้แรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในแต่ละช่วงของการดูแลรักษาและควรเป็นแรงงานที่มีความชำนาญเพื่อเป็นการลดต้นทุนในการผลิต ด้านยาปราบศัตรูพืชจะเห็นได้ว่าเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ค่อนข้างสูง เนื่องจากในปัจจุบันนี้สารเคมีจะมีราคาที่สูงขึ้นเรื่อยๆ เกษตรกรเองจะต้องศึกษาเรื่องโรคและแมลงให้กระจ่างชัดเพื่อที่จะได้เลือกกลุ่มของสารเคมี ได้อย่างถูกต้องถูกโรคจะเป็นการลดค่าใช้จ่าย ค่าปุ๋ยและค่าอุปกรณ์อื่นๆพบว่ามีสัดส่วนที่สูงเช่นกัน เกษตรกรควรมีการเลือกสูตรปุ๋ยให้เหมาะสมในแต่ละช่วงของการเจริญเติบโตขององุ่นและในปริมาณที่พอเหมาะ

4. ด้านปัญหาและอุปสรรค

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกองุ่น มีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการดูแลและรักษา ในขั้นตอนการป้องกันและกำจัด โรคแมลงมากที่สุด และเรื่องของการไม่รู้ราคาผลผลิตซึ่งจะต้องอาศัยได้จากทางพ่อค้าด้านเดียวเท่านั้นเองซึ่งจะมีผลทำให้เกษตรกรผู้ปลูกองุ่นจะถูกเอารัดเอาเปรียบจากทางพ่อค้าคนกลางได้ ควรจะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการให้การสนับสนุนด้านความรู้และข่าวสารดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกษตรกร ได้รับผลตอบแทนที่เป็นประโยชน์ สูงสุด

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอข้อคิดเห็นบางประการอันจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการปลูกองุ่นดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีนโยบายและแผนงานในการจัดฝึกอบรมด้านการตลาด เพราะผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ยังต้องการความรู้ในการผลิตและข้อมูลของการตลาดมากและอีกอย่างองุ่นนับว่าเป็นพืชใหม่สำหรับเกษตรกรทางภาคเหนือ ซึ่งการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้โดยตรงเกี่ยวกับการปลูกการดูแลรักษาจะทำให้สามารถผลิตองุ่นออกสู่ตลาดได้อย่างมีคุณภาพ

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรออกพบปะเกษตรกรที่ปลูกองุ่นให้บ่อยครั้ง เนื่องจากพบว่ามีเกษตรกรผู้ปลูกองุ่นประสบปัญหาเกี่ยวกับโรคระบาดอยู่ตลอดเวลา เพื่อจะทำให้เจ้าหน้าที่ได้รับ

ทราบปัญหาของเกษตรกรและหาทางแก้ไขได้ทันทั่วถึง เนื่องจากการปลูกองุ่นต้องใช้เงินทุนต่อไร่ที่ค่อนข้างสูง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะในจังหวัดเชียงใหม่และเชียงรายเท่านั้นผู้วิจัยใคร่เสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรมีการศึกษาถึงสภาพการผลิตการจำหน่ายทั้งในภาคเหนือและทั่วทุกภาคของประเทศไทยเพื่อเป็นการขยายพื้นที่ปลูกให้มากขึ้น เป็นการได้รับข้อมูลที่ครบถ้วนและสามารถที่จะพัฒนาและปรับปรุงการผลิตองุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและในขณะเดียวกันก็จะเป็นการประเมินผลในทางด้านเศรษฐกิจด้วย ว่าการปลูกองุ่นเพื่อการค้ากับการปลูกไม้ผล ชนิดอื่นมีผลตอบแทนมากน้อยกว่ากันแค่ไหน

2. ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่อง ความต้องการเทคโนโลยีในด้านการผลิตองุ่นให้มีคุณภาพและให้ลดต้นทุนการผลิตการดูแลรักษาให้ต่ำที่สุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปลูกองุ่นให้กับเกษตรกรต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved